

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
คณะที่ 1 การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และคุ้มครองผู้บริโภค
หัวข้อ ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital
จังหวัด.....ราชบุรี..... เขตสุขภาพที่.....5.....
ตรวจราชการ วันที่ 8 - 10 กพ. 2560

1. ประเด็นการตรวจราชการ

จังหวัดมีระบบและกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนโรงพยาบาลในการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital

2. สถานการณ์ของจังหวัด

2.1 สถานการณ์ GREEN&CLEAN Hospital

ปัจจุบันปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศมีความรุนแรงขึ้น อันมีสาเหตุจากปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ คาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน ไนตรัสออกไซด์ เป็นต้น เป็นเหตุให้ภาวะเรือนกระจกมีความรุนแรงกว่าที่ควรจะเป็นตามธรรมชาติ และส่งผลให้อุณหภูมิพื้นผิวโลกสูงขึ้น ที่เรียกว่า ภาวะโลกร้อน กิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตของเสีย ได้แก่ มูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย ตลอดจนการใช้สารเคมี จนส่งผลให้เกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อมมากมาย ในส่วนของโรงพยาบาล ในแต่ละวันมีประชาชนมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ซึ่งก่อให้เกิดของเสีย เช่น เศษอาหารจากตักผู้ป่วย โรงอาหาร ร้านอาหาร สิ่งปฏิกูลที่เกิดจากการขับถ่าย น้ำเสีย ตลอดจนมูลฝอยติดเชื้อ การใช้พลังงาน และการใช้สารเคมีในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อภาวะโลกร้อนได้

จังหวัดราชบุรีมีสถานบริการสาธารณสุข จำนวน 178 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลสังกัดกรมวิชาการ) รวมจำนวน 12 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 158 แห่ง และศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 8 แห่ง ในปี 2559 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรีได้มีการดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลทุกแห่ง ภายใต้โครงการสาธารณสุขรวมใจ รมรงค์ลดโลกร้อนที่มุ่งเน้นการจัดการสุขภาพอนามัยอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้เกณฑ์ GREEN & CLEAN มีโรงพยาบาลที่ผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN เป็นโรงพยาบาลต้นแบบลดโลกร้อน และศูนย์การเรียนรู้ แก่ภาคีเครือข่าย จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ (ศูนย์อนามัยที่ 5) โรงพยาบาลโพธาราม และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง ส่วนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่มีการสมัครเข้าร่วมโครงการ ฯ และพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN ต้นแบบ มีจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง สำหรับปี 2560 กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายให้โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ผ่านเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital และได้มีการปรับเกณฑ์ GREEN & CLEAN ส่วนหนึ่งจากปี 2559 ปัจจุบันสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรีจึงได้ชี้แจงนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน GREEN & CLEAN Hospital ให้โรงพยาบาลทุกแห่งรับทราบ และสำรวจ GREEN & CLEAN Hospital เบื้องต้น โดยโรงพยาบาลทุกแห่งประเมินตนเองตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาหรือ ปรับปรุงต่อไป

มาตรการ/แผนงาน/โครงการรองรับในปี 2560

มาตรการสำคัญระดับจังหวัด	กลุ่มเป้าหมาย	โครงการ/กิจกรรม	ระยะเวลา	งบประมาณและแหล่งงบประมาณ
-นโยบายกระทรวงสาธารณสุข และ มาตรการทางกฎหมาย	-รพ.สสอ./รพ.สต.	โครงการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี (เฉพาะ GREEN & CLEAN)		198,950บาท สป. (140,850 บาท)
		1.ประชุมผู้รับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของสถานบริการสธ. เพื่อชี้แจงการดำเนินงาน GREEN& CLEAN Hospital	ธ.ค.59	
	-รพ.ทุกแห่ง	2.สำรวจ/รพ.ประเมินตนเองตามเกณฑ์GREEN & CLEAN Hospital	ธ.ค.59	
		3.จัดตั้งทีมตรวจประเมินGREEN & CLEAN Hospitalระดับจังหวัดและระดับอำเภอ	ก.พ. 60	
		4.รณรงค์ลดขยะรักษ์สิ่งแวดล้อมและประกวดนวัตกรรม 5R	เม.ย.60	83,250 บาท
	-สสจ./สสอ. ศูนย์อนามัยที่5	5.เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การจัดการขยะและโพน	มี.ค.60 และ	54,000 บาท
		6.ทีมตรวจประเมินระดับจังหวัด	ก.ค.60	3,600 บาท
-สสจ./สสอ./รพ./รพ.สต. ทุกแห่ง	7.ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สรุปบทเรียน	ส.ค.60		

ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ร้อยละ 75 ของโรงพยาบาลที่พัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับพื้นฐาน

ผลการดำเนินงาน 3 เดือน(ตุลาคม-ธันวาคม2559)

1. สสจ.ราชบุรีจัดทำโครงการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับกิจกรรมGREEN & CLEAN Hospitalและกำหนด GREEN & CLEAN Hospitalเป็นคำรับรองรองปฏิบัติราชการ ปี 2560 ของทุกโรงพยาบาล

2. เชิญเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลทุกแห่ง เข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบนโยบายและแนวทางดำเนินงานพัฒนานามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ณ ห้องประชุมราชวดี ศูนย์อนามัยที่ 5 ในวันที่ 27 - 28 ธันวาคม 2559

3. จัดประชุมชี้แจงนโยบายและหลักเกณฑ์GREEN & CLEAN Hospital แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของโรงพยาบาลทุกแห่ง ณ ห้องประชุมสารวจี โรงพยาบาลโพธาราม ในวันที่ 13 มกราคม 2560

4. สํารวจ GREEN & CLEAN Hospital เบื้องต้นโดยให้โรงพยาบาลทุกแห่งดำเนินการประเมินตนเองพบว่ามีการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospitalทุกแห่ง และมีโรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก จำนวน 3 แห่ง (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลโพธาราม และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชจอมบึง) ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 3 แห่ง (โรงพยาบาลวัดเพลง โรงพยาบาลสวนผึ้ง และโรงพยาบาลบางแพ) ยังไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 6 แห่ง ซึ่งสสจ.ราชบุรีจะมีทีมคณะกรรมการระดับจังหวัดไปตรวจประเมินรับรองต่อไป โดยกำหนดเป้าหมาย 2 ครั้งต่อปี ในเดือน มีนาคม และกรกฎาคม 2560

2.2 สถานะการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของจังหวัด

- สถานะการณ์ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมจังหวัดราชบุรี จากการประเมินสถานการณ์ 5 องค์ประกอบ เมื่อปี 2559 ได้คะแนน 280 จาก 500 คะแนน ได้ระดับดีมาก ส่วนปี 2560 กำลังประเมิน ใน 6 ประเด็น
- สถานะการณ์มูลฝอย มีการเกิดขยะ 354,477 ตัน/ปี กำจัดได้ 220,766 ตัน/ปี (สะสมอันดับ 3 ของเขต) จากเทศบาล 34 แห่ง อบต 77 แห่ง พัฒนาผ่าน EHA 4001 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 29.41% มีแหล่งกำจัด 14 แห่ง (อปท 12 เอกชน 2) และมีแหล่งกำจัดถูกหลักต้อง 6 แห่ง (46.15%) (เอกชน 2 อปท 4) มีหมู่บ้านต้นแบบด้านการจัดการขยะ 28 แห่ง ปี 2560 ได้เร่งรัดแผนการดำเนินงานและกำจัดให้ได้มาตรฐาน ร่วมกับ อปท และกระทรวงอื่นๆ ผ่านโครงการเมืองสะอาด และการบูรณาการเฝ้าระวังฯ สุขภาพของประชาชน รอบบ่อขยะ มูลฝอยติดเชื้อ บริหารด้วยระบบ CUP ลงถึงขยะติดเชื้อในชุมชน ยังต้องพัฒนาในคลินิกเอกชน และคลินิกและโรงพยาบาลสัตว์ ส่วนมูลฝอยอันตราย ยังต้องพัฒนาระบบการรวบรวม และการนำไปกำจัดผ่านหน่วยงานที่รับผิดชอบ และ ใช้การดำเนินงานผ่านคณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด (อสรจ)
- สถานะการณ์การพัฒนาระบบคุณภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม EHA ร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และเทศบาล 34 แห่ง (เป้าร้อยละ 50%) จากข้อมูลปี 2559 พบว่า 34 เทศบาล ผ่านเกณฑ์พื้นฐานเบื้องต้น 15 แห่ง และผ่านการจัดการมูลฝอยทั่วไป(EHA 4001) 10 แห่ง
- สถานการณ์การบูรณาการการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตาม พรบ การสาธารณสุขผ่านคณะกรรมการ (อสรจ) เป้าหมาย 2 ครั้ง (มีค และ มิย 2560) เร่งทำการ กำกับให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และมติ อสรจ นำเสนอประเด็นที่เป็นปัญหาเข้าสู่การประชุมในปี 2560 โดยเฉพาะ GREEN และ อาหารปลอดภัย
- สถานการณ์การบูรณาการดำเนินงานด้านอาหารปลอดภัย(การสุขาภิบาลอาหาร) เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว และมีอัตราป่วยอุจจาระร่วงสูง ข้อมูลพื้นฐาน ปี 2559 มีตลาดสดประเภทที่ 1 ยังไม่ผ่านมาตรฐาน 2 แห่ง(รวม 10 แห่ง) ตลาดนัดผ่านมาตรฐาน (65 แห่ง) 20% ร้านอาหาร ผ่าน CFGT 88% แผงลอยผ่านมาตรฐาน 86% มีการพัฒนาถนนคนเดิน และตลาดน้ำ ทำการประกาศองค์กรปลอดภัย รพ 4 แห่ง บ.เอกชน 2 แห่ง รพสต. 3 แห่ง ข้อดีของจังหวัดคือมีตลาดค้าส่ง(ศรีเมือง) ที่มีกลุ่มเกษตรกร กว่า 30 กลุ่ม ผลิตผักปลอดภัย ตรวจสอบโดยตลาดเอง และมีชมรมฯ ด้านอาหารช่วยดำเนินการ ปี 2560 ให้เร่งรัด ให้ใช้การบูรณาการผ่าน อสรจ และพัฒนาให้โรงพยาบาลจอมบึง โพธาราม และ รพ ราชบุรี เป็นต้นแบบการจัดการอาหารปลอดภัย ในโรงพยาบาล

3. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

ลำดับ	ตัวชี้วัด	รายการข้อมูล	ผลการดำเนินงาน	ภาพรวมจังหวัด - รอบ 1 ณ ไตรมาส 1 (ข้อมูล ต.ค. – ธ.ค.59) - รอบ 2 ณ ไตรมาส 2 (ข้อมูล ต.ค.59 – ธ.ค.60)
1	ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN&CLEAN Hospital (ร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน)	1. จังหวัด มีนโยบายการพัฒนาโรงพยาบาลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital	จังหวัดแจ้งนโยบายให้ รพ. ทุกแห่งทราบ	ยังต้องจัดทำและประกาศนโยบายให้ครบถ้วน
		2. จังหวัดมีกลไกการขับเคลื่อนและเตรียมทีมตรวจประเมินโรงพยาบาลในพื้นที่	จังหวัดมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและประเมินระดับจังหวัด	กำลังจัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการดำเนินงาน
		3. จังหวัดดำเนินการประเมินโรงพยาบาล GREEN & CLEAN Hospital	ให้รพ.ประเมินตนเองตามเกณฑ์	ประเมินครบถ้วนแล้วทั้ง 12 แห่งของโรงพยาบาล
		4. ผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ในพื้นที่รับผิดชอบ 4.1 ร้อยละของโรงพยาบาลในพื้นที่มีแผนพัฒนาโรงพยาบาลด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital 4.2 ร้อยละของโรงพยาบาลในพื้นที่พัฒนาได้ตาม เกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับพื้นฐาน	รพ.ทุกแห่งมีแผนดำเนินงาน ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital รพ.มีการประเมินตนเองส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์พื้นฐาน 10 ข้อ	พบว่า มี 3 โรงพยาบาลสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบได้ เช่น รพ โภธาราม รพ. จอมบึง และ รพ แม่และเด็ก ศูนย์อนามัยที่ 5

4. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตามนิเทศ

การให้ความสำคัญ ความเข้าใจ นำไปสู่การถ่ายทอดนโยบายของผู้บริหารโรงพยาบาล ความร่วมมือและการบูรณาการของการทำงานภายในโรงพยาบาล ต้องให้ความรู้ถึงกลวิธีการจัดซื้อจัดหา ผักปลอดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเพื่อประกอบอาหารให้กับผู้ป่วย ซึ่งทางกระทรวงควรดำเนินการในเรื่องของระเบียบการจัดซื้อทางพัสดุ เพื่อให้โรงพยาบาลสามารถดำเนินการตามนโยบายได้

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไปประสาน หรือ ดำเนินการต่อ
1. การสื่อสารนโยบายของผู้บริหารโรงพยาบาล โดยเฉพาะโรงพยาบาลนครปฐมที่เป็นเป้าหมายของเขต	1. ให้เร่งทำการชี้แจงและเร่งประกาศนโยบาย และแผนการดำเนินงาน 2. กำหนดแผนงานให้ชัดเจน จากการประเมินตนเอง สสจ ประเมินทุกโรงพยาบาล และศูนย์อนามัย มาสุ่มประเมิน ร้อยละ 30	

6. ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย /ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย ไม่มี

7. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

.....
 .....

ผู้รายงาน นายธนชีพ พิระธรณิศร์
 ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ
 วัน/เดือน/ปี 2 มกราคม 2560

โทร 081 8212681 e-mail thana_1962@hotmail.com